

Ганна КУЛКОВА

викладач кафедри філософії

Харківського університету

Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (Харків)

annakulikova490@gmail.com

III: ІНСТРУМЕНТ ЕВОЛЮЦІЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

XX століття відзначилося жахливими подіями людства, пов'язаними з двома світовими війнами, які стимулювали та підштовхнули до глибокого наукового занурювання в існуючі концепції багатoshарових нейронних мереж. Наукові дослідження стрімко шукали шляхи для швидкого розв'язання складних задач за допомогою машин. За жвавим цивілізаційним розвитком, глобальна ойкумена отримала появу потужних комп'ютерів та великих обсягів даних (Big Data), поширення алгоритмів машинного навчання, практичного досвіду, що прискорило умови для широкого впровадження штучного інтелекту. XXI століття знаходячись у вирі військових зіткнень та катаклізмів, переживає бурхливий розквіт розширення нових можливостей, які відкриває для творчості та експериментів з ШІ. Людство намагаючись перемогти все це, продовжує розвиток не тільки військово-промислового комплексу, а й цивільних технологій, не виключаючи комерціалізації інструменту.

Треба з'ясувати в чому ж переваги використання ШІ в науці та освіті, та чи потрібно цим інструментом користуватися? Людина маючи від природи здатність до адаптації та прийняття рішень у складних ситуаціях, критичне мислення, емоційний інтелект, креативність, залишає за собою право первістка. Але в сучасному світі процес відкриттів і доведення цих відкриттів до прийнятної, практично реалізованої форми, передачі й освоєння результатів вимагає прискорення. Бо по гіпотезам, відкриття в одну мить можуть статися на різних навіть континентах і світових на півкулях. Якщо це поєднати ШІ, то можливе поєднання ідей... Можна нагадати, що теорія Аристотеля гравітації проіснувала близько двох тисяч років; ідеї Ньютона чекали свого узагальнення й істотного уточнення приблизно дві сотні років; теорія будови атома Резерфорда – Бора – кілька десятків років... [1, с.6]. Тобто використання (ШІ) може явно скоротити часову дистанцію між науковими відкриттями і їх практичною реалізацією. Сьогодні треба зазначити, рух вперед дає відчуття партнерства з новітніми технологіями, такий собі симбіоз знань. ШІ дозволяє моделювати складні процеси і явища, обробляти

швидше великі обсяги даних, аналізувати Big Data набагато ефективніше, ніж людина, що дозволяє виявляти нові закономірності та робити відкриття. Інструмент ШІ звільнює час для людини, систематизує збір даних, автоматизує рутинні завдання, тому щоб це контролювати науковець повинен мати високу професійну й теоретичну підготовку, бути здатним до перевірки і самостійної творчої роботи. Теоретична схематизація об'єктивних знань про дійсність, психологічне свідоме сприйняття дозволяє людині визначати помилки, а вони є і це науковець, педагог повинен знати і відчувати. Різноманітність галузей наукового знання, народжує різні напрямки розвитку можливостей ШІ. Вітає думка, що новітні технології здібні повністю замінити людей і витиснути з ринку праці, але це припущення поки не має доказової бази. Слід зауважити, що ключова парадигма науки і культури людства, це постійний розвиток навичок і ефективність користування. Проте, часткова автоматизація та зміна структури ринку праці під впливом ШІ вже відбувається. Деякі професії зникають, з'являються нові, а існуючі трансформуються. Важливо готуватися до цих змін, пам'ятаючи, що дуже важко замінити емоційний інтелект, як людський фактор.

Сучасна спільнота людей на порозі цифрового ренесансу розпочала свій шлях трансформації цифрової грамотності і впровадження в життя постійно зростаючої кількості технологічних стартапів міжнародної співпраці. Активний розвиток стартап-екосистеми є характерною рисою цифрового ренесансу. Стартапи створюють інноваційні продукти та послуги, що сприяють розвитку цифрової економіки та вирішенню різноманітних соціальних проблем. На порядку денному розширення важливих реформ у сфері охорони здоров'я, підвищення сфери прозорості урядування, подолання корупції, спрощення адміністративних процедур, правового та податкового режиму і багато іншого. Необмежені можливості цифрової освіти, різноманітні платформи, які надають онлайн-курси від програмування до менеджменту, відкривають доступ для широкого кола людей, незалежно від їхнього місця проживання, віку чи соціального статусу.

Підсумовуючи вище сказане слід зауважити про соціальні наслідки, пов'язані з розвитком штучного інтелекту, такі як проблеми конфіденційності та безпеки даних, цифрову нерівність, етичні питання, перевантаження інформацією, втручання в приватне життя і таке інше. Але всі ці зміни поступального розвитку й необоротного характеру соціальної пам'яті людства, що теоретично кристалізують минулий досвід пізнання дійсності та практично оволодівають її законами.

Література:

1. Розорінов Г. М. // Наукова робота за темою магістерської дисертації. Частина II: конспект лекцій / укладачі Г. М. Розорінов, Співак В. М. – Київ : НТУУ «КПІ», 2016. – 105 с.